

Memo

Plan van aanpak BUIG

Aan:	Algemeen bestuur van het werkbedrijf Atlant De Peel
Datum vergadering:	9 oktober 2017
Agendapunt:	7
Betreft:	Plan van aanpak BUIG

Inleiding

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet. De uitvoering hiervan is door de zeven deelnemende gemeenten ondergebracht bij de Gemeenschappelijke regeling Werkbedrijf Atlant De Peel. Ten behoeve van het verstrekken van de bijstandsuitkeringen ontvangen gemeenten van het Rijk een budget op grond van de Participatiewet.

Dit BUIG-budget (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten) betreft het budget dat gemeenten jaarlijks van het Rijk ontvangen om uitkeringen en loonkostensubsidies van te betalen. Het betreft een niet geormerkte uitkering, wat inhoudt dat gemeenten zelf mogen bepalen wat zij met tekorten of overschotten doen na betaling van alle uitkeringen. Een onderdeel van het BUIG-model betreft de vangnetregeling. Deze regeling is er om gemeenten te beschermen voor grote uitschieters.

Ook in 2017 is de verwachting dat diverse gemeenten binnen de arbeidsmarktregio Helmond-De Peel het jaar met een tekort op het BUIG-budget zullen afsluiten. Om dan in aanmerking te komen voor een aanvullende uitkering (Vangnetuitkering) moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan, waarvan een aantal al in 2017. In geval van een tekort op de BUIG-middelen in 2017 dient de aanvraag van het college van de betreffende gemeente uiterlijk 15 augustus 2018 ingediend te zijn bij de Toetsingscommissie.

Voorwaarden

Om over 2017 in aanmerking te komen voor de vangnetuitkering moet worden voldaan aan de volgende financiële en procedurele voorwaarden:

- a. over 2017 moet sprake zijn van een tekort dat meer bedraagt dan 5%;
- b. over 2016 en 2017 moet sprake zijn van een gecumuleerd tekort dat meer bedraagt dan 5%, berekend over het definitief BUIG-budget voor 2017;
- c. het college moet vóór 15 augustus 2018 een verzoek indienen volgens het vastgestelde model;

- d. bij het indienen van het verzoek moet het college, met instemming van de raad, verklaren dat het reeds in jaar in 2017 maatregelen heeft genomen om tot tekortreductie te komen.
- e. vanaf 2017 moet voor het eerst toepassing worden gegeven aan de bepaling dat het college bij een aanhoudend tekort – dat wil zeggen dat het college in een aaneengesloten periode van drie jaar meer dan één keer aanspraak wenst te maken op een vangnetuitkering – moet verklaren dat in samenspraak met de gemeenteraad (aanvullende) interne en externe maatregelen zijn genomen om alsnog tot verdere tekortreductie te komen.

Bij het verzoek dienen de volgende documenten toegevoegd te zijn:

- een globale analyse van de (mogelijke) oorzaken en de omvang van het tekort, aangevuld met een prognose voor de komende jaren;
- een document waarmee het college de raad heeft geïnformeerd over de analyse en maatregelen die worden genomen en/of overwogen om tot een reductie van het tekort te komen;
- een document waaruit de opvattingen van de gemeenteraad over de analyse en de voorstellen van het college blijken;
- een overzicht van wat de gemeente feitelijk heeft gedaan om het tekort het hoofd te bieden en de effecten van de genomen maatregelen.

Hoewel een gemeente dus pas in augustus 2018 een aanvraag hoeft in te dienen, dient deze al in 2017 voorbereid te worden. Het is vereist dat in 2017 de analyse en het plan met maatregelen zijn opgesteld en aangeboden aan de raad. Er moet een document zijn, waarin de gemeenteraad de opvattingen deelt over de analyse en de maatregelen.

Notitie gebundelde uitkering 2017

Daartoe heeft het werkbedrijf het bijgevoegde document 'Notitie Gebundelde Uitkering 2017' opgesteld met een globale analyse van mogelijke oorzaken en ingezette maatregelen gericht op terugdringing van het mogelijk tekort, met daarin tevens een prognose voor de komende jaren. De in te zetten maatregelen hebben betrekking op het voorkomen van de instroom, vergroten uitstroom en maatregelen gericht op de werkgever.

Indien blijkt dat een gemeente daadwerkelijk een aanvraag voor een vangnetregeling moet indienen, zal er in 2018 een inhoudelijke notitie per gemeente komen, waarin een overzicht vermeld staat van wat de gemeente feitelijk heeft gedaan om het tekort het hoofd te bieden en de effecten van de genomen maatregelen zullen, daar waar mogelijk, ook worden benoemd.

Overigens blijkt uit de notitie dat het grootste gedeelte van de oorzaken van het mogelijke tekort voortvloeit uit maatregelen die door het Rijk zijn genomen.

Besluitvorming

Het Algemeen bestuur van het werkbedrijf Atlant De Peel wordt voorgesteld kennis te nemen van het voorgaande en:

1. Vast te stellen de Notitie Gebundelde Uitkering 2017.

Met vriendelijke groet,

Drs. L.G.M. Walenberg
Algemeen directeur

Bijlage: Notitie Gebundelde Uitkering 2017

Notitie Gebundelde Uitkering 2017

Analyse en maatregelen gericht op terugdringing ten behoeve van een mogelijke aanvraag vangnetuitkering

Ter attentie van:

Gemeente Asten

Gemeente Deurne

Gemeente Gemert-Bakel

Gemeente Geldrop-Mierlo

Gemeente Helmond

Gemeente Laarbeek

Gemeente Someren

Auteur:

Senzer

Datum: september 2017

1. Inleiding/aanleiding

De gemeente is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de Participatiewet. De uitvoering hiervan is ondergebracht bij de Gemeenschappelijke Regeling Senzer. Ten behoeve van het verstrekken van de bijstandsuitkeringen ontvangen gemeenten van het Rijk een budget op grond van de Participatiewet. Dit BUIG-budget (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten) betreft het budget dat gemeenten jaarlijks van het Rijk ontvangen om uitkeringen en loonkostensubsidies van te betalen. Het betreft een niet geormerkte uitkering, wat inhoudt dat gemeenten zelf mogen bepalen wat zij met tekorten of overschotten doen na betaling van alle uitkeringen. Een onderdeel van het BUIG-model betreft de vangnetregeling. Deze regeling is er om gemeenten te beschermen voor grote uitschieters.

Ook in 2017 is de verwachting dat diverse gemeenten binnen Senzer het jaar met een tekort op het BUIG-budget zullen afsluiten. Om dan in aanmerking te komen voor een aanvullende uitkering (Vangnetuitkering) moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan, waarvan een aantal al in 2017. In geval van een tekort op de BUIG-middelen in 2017 dient de aanvraag van het college uiterlijk 15 augustus 2018 ingediend te zijn bij de Toetsingscommissie.

Voorwaarden

Om over 2017 in aanmerking te komen voor de vangnetuitkering moet worden voldaan aan de volgende financiële en procedurele voorwaarden:

- a. over 2017 moet sprake zijn van een tekort dat meer bedraagt dan 5%;
- b. over 2016 en 2017 moet sprake zijn van een gecumuleerd tekort dat meer bedraagt dan 5%, berekend over het definitief BUIG-budget voor 2017;
- c. het college moet vóór 15 augustus 2018 een verzoek indienen volgens het vastgestelde model;
- d. bij het indienen van het verzoek moet het college, met instemming van de gemeenteraad, verklaren dat het reeds in jaar in 2017 maatregelen heeft genomen om tot tekortreductie te komen.
- e. vanaf 2017 moet voor het eerst toepassing worden gegeven aan de bepaling dat het college bij een aanhoudend tekort – dat wil zeggen dat het college in een aaneengesloten periode van drie jaar meer dan één keer aanspraak wenst te maken op een vangnetuitkering – moet verklaren dat in samenspraak met de gemeenteraad (aanvullende) interne en externe maatregelen zijn genomen om alsnog tot verdere tekortreductie te komen.

Bij het verzoek dienen de volgende documenten toegevoegd te zijn:

- een globale analyse van de (mogelijke) oorzaken en de omvang van het tekort, aangevuld met een prognose voor de komende jaren;
- een document waarmee het college de raad heeft geïnformeerd over de analyse en maatregelen die worden genomen en/of overwogen om tot een reductie van het tekort te komen;
- een document waaruit de opvattingen van de gemeenteraad over de analyse en de voorstellen van het college blijken;
- een overzicht van wat de gemeente feitelijk heeft gedaan om het tekort het hoofd te bieden en de effecten van de genomen maatregelen.

Hoewel de gemeente dus pas in augustus 2018 een aanvraag hoeft in te dienen, dient deze al in 2017 voorbereid te worden. Het is vereist dat in 2017 de analyse en het plan met maatregelen zijn opgesteld en aangeboden aan de raad. Er moet een document zijn, waarin de gemeenteraad de opvattingen deelt over de analyse en de maatregelen.

Daarvoor heeft Senzer het document 'Notitie Gebundelde Uitkering 2017' opgesteld met een analyse van mogelijke oorzaken en ingezette maatregelen gericht op terugdringing van het mogelijk tekort. Senzer verwacht eind 2017, op basis van de eerste 8 maanden, uit te komen op een tekort van -€ 2,4 miljoen op het BUIG-budget. De aanvullende vangnetuitkering zal hier naar verwachting € 1,2 miljoen van compenseren.

2. BUIG-budget en verdeelmodel

Voor de uitvoering van de Participatiewet ontvangen gemeenten het BUIG-budget van het Rijk. Het gaat hier om het zogenaamde Buigbudget dat bestemd is voor het verstrekken van uitkeringen en loonkostensubsidies.

Voor het Buigbudget wordt jaarlijks door het Rijk een macrobudget vastgesteld. Dit budget wordt onder de gemeenten verdeeld volgens een verdeelmodel. De invoering van de Participatiewet is gepaard gegaan met de invoering van een nieuw verdeelmodel. In dit hoofdstuk wordt een korte beschrijving van het nieuwe verdeelmodel gegeven. Omdat het verdeelmodel bedoeld is om het macrobudget over de gemeenten te verdelen, zal eerst worden ingegaan op de totstandkoming van het macrobudget.

Aan het eind van dit hoofdstuk wordt daarnaast ingegaan op de recente inzichten over de effectieve bestandsdelen van re-integratie.

Macrobudget BUIG

(Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten)

Voor de verstrekking van bijstandsuitkeringen wordt jaarlijks, op landelijk niveau, een macrobudget Buig vastgesteld. Vanaf 2015 kunnen uit het macrobudget, naast bijstandsuitkeringen, ook loonkostensubsidies gefinancierd worden. Uitgangspunt bij het vaststellen van het macrobudget is dat dit budget kostendekkend dient te zijn op landelijk niveau.

Voorlopig budget

Het voorlopige budget wordt vastgesteld in september van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar (t-1). Voor de vaststelling van het macrobudget geldt een aantal criteria, te weten:

1. *Het gerealiseerde volume in het voorgaande jaar.*
Jaarlijks wordt aan de hand van de gegevens die gemeenten zelf bij het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) aanleveren de realisatie van het aantal bijstandsuitkeringen in beeld gebracht. Omdat in september de realisatie over het gehele jaar nog niet bekend is, wordt dit voor de laatste maanden op basis van een raming geschat. Het gerealiseerde bijstandsvolume is de basis voor het macrobudget.
2. *Een inschatting van de effecten van de conjunctuur en het rijksbeleid.*
Jaarlijks maakt het Centraal Cultureel Planbureau (CPB) in de Macro Economische Verkenning (MEV) een inschatting van de conjunctuurontwikkeling. Deze ontwikkeling wordt vertaald via een rekenregel van het CPB naar een ontwikkeling van het bijstandsvolume in het begrotingsjaar. De rekenregel bepaalt hoe de ontwikkeling van de werkloze beroepsbevolking doorwerkt in de ontwikkeling van de bijstand.

Daarnaast worden in de rekenregel de effecten van rijksbeleid in het begrotingsjaar meegenomen. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om de effecten van veranderingen in wetgeving of aanscherping van wetgeving. Hierbij kan gedacht worden aan de invoering van de Participatiewet, de invoering van beleidsmaatregelen en de doorwerking van het verhogen van de pensioenleeftijd.

De effecten van de conjunctuur en rijksbeleid worden uitgedrukt in de ontwikkeling van het aantal bijstandsuitkeringen. Deze worden opgeteld of afgetrokken van de in de eerste stap bepaalde realisatie van het aantal uitkeringen in het vorige jaar.

3. *Indexering van de gemiddelde prijs.*
Op basis van de uitgaven van de gemeenten wordt de gemiddelde prijs voor een uitkering bepaald in het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar. Ook hier betreft het in eerste instantie

een raming omdat de gegevens nog niet beschikbaar zijn. Verder worden de effecten van het rijksbeleid verwerkt in de gemiddelde prijs, zoals bijvoorbeeld de invoering van de kostendelersnorm en de verandering van de kindregelingen in 2015. Tot slot vindt er een indexatie op basis van de loon, prijs en ongevoeligheid (loonprijscompensatie) plaats. Het in de eerste twee stappen bepaalde aantal uitkeringen wordt vervolgens vermenigvuldigd met de gemiddelde prijs van een uitkering. Bij het nader voorlopige budget voor 2017 is het rijk uitgegaan van een gemiddelde jaaruitkering van € 14.028.

Nader voorlopig budget en definitief budget.

Zoals hierboven al is aangegeven zijn op het moment van vaststelling van het voorlopige macrobudget nog niet alle benodigde gegevens beschikbaar. Er wordt daarom ook gewerkt met een 'voorlopig budget' en een 'definitief budget'. Omdat gemeenten vanwege de begrotingscyclus eerder inzicht nodig hebben in de budgetontwikkeling, wordt in het voorjaar van het budgetjaar een 'nader voorlopig budget' bekend gemaakt. In september van het begrotingsjaar wordt het definitieve budget vastgesteld.

Nieuw verdeelmodel¹

Vanaf 2015 wordt het Buigbudget verdeeld via een nieuwe systematiek. Hierbij geldt dat er drie verdeelregimes zijn, afhankelijk van de omvang van een gemeente:

1. *Historisch.*

In 2017 bepaalt het inwoneraantal van een gemeente, via de wegingsfactor, in welke mate een gemeente objectief dan wel historisch wordt verdeeld. Het historisch deel van het budget wordt bepaald op basis van het (voor groei- en krimp gecorrigeerde) uitgavenaandeel van een gemeente in de totale uitgaven van alle gemeenten in 2015. Voor de kleine gemeenten (tot 15.000 inwoners) geldt dat het budget (nog steeds) volledig wordt gebaseerd op 100% historische uitgaven.

2. *Historisch/Objectief.*

Bij gemeenten tussen de 15.000 en 40.000 inwoners hanteert het verdeelmodel voor 2017 een 'glijdende schaal', waarbij geldt 'hoe dichter tegen de 40.000 inwoners aan, hoe meer op basis van objectieve gegevens het budget wordt berekend (25% historisch en 75% objectief).

3. *Objectief.*

Gemeenten met meer dan 40.000 inwoners ontvangen het Buigbudget via een objectief verdeelmodel. Het objectieve model houdt in dat er wordt gekeken naar de aanwezigheid van bepaalde huishoudens in een gemeente en in de wijken binnen een gemeente.

Deze huishoudens hebben een bepaalde kans op bijstand, hieronder enkele voorbeelden:

- Een alleenstaande moeder van 42 jaar in een huurwoning heeft 16% kans om op een bijstandsuitkering te zijn aangewezen.
- Een samenwonend stel van 40 en 45 jaar met twee kinderen in een koopwoning heeft 0,2% kans om op een bijstandsuitkering aangewezen te zijn.
- Een niet-westers gezin van rond de 30 jaar met één kind in een huurwoning heeft 5% kans om aangewezen te zijn op bijstand.

Voor de berekening van het daadwerkelijk aan gemeenten toegekende nader voorlopige budget wordt in 2017 een overgangsregime toegepast (25% historisch, 75% objectief). Per 1 januari 2018 zal Helmond definitief overgaan naar een objectief verdeelmodel.

Er zijn in Nederland regionale verschillen tussen gemeenten die niet eenduidig te verklaren zijn. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om verschillen op de arbeidsmarkt, in cultuur of ligging.

¹ Bron: Ministerie SZW

Het SCP corrigeert de kansen op bijstand van de huishoudenstypes voor deze verschillen per regio.

Het SCP bepaalt vervolgens, op basis van cijfers van het CBS en eigen data, hoeveel huishoudens van bepaalde types in een wijk en de gemeente aanwezig zijn. Door de aanwezigheid van de huishoudens met de kans op bijstand te vermenigvuldigen kan een inschatting worden gemaakt van het aantal huishoudens met bijstand in een gemeente.

Dit aantal wordt vervolgens vermenigvuldigd met de geldende bijstandsnorm voor het huishouden (bijvoorbeeld alleenstaand of samenwonend). Door deze bedragen op te tellen ontstaat een objectieve inschatting van de bijstandslasten in een gemeente. Ook hier geldt dat objectieve bijstandslasten voor alle gemeenten worden opgeteld en het aandeel van elke gemeente in dit budget wordt bepaald.

Verdeelregime gemeenten	*aantal inwoners	toegepast verdeelregime
Asten	16.714	hoofdzakelijk historisch
Deurne	31.933	25% historisch / 75% objectief
Geldrop-Mierlo	39.078	25% historisch / 75% objectief
Gemert-Bakel	30.024	25% historisch / 75% objectief
Helmond	90.602	objectief
Laarbeek	21.942	25% historisch / 75% objectief
Someren	19.036	25% historisch / 75% objectief

** peildatum 1 januari 2017*

3. Financiële analyse

Voor de prognose van de ontwikkeling van het Buigbudget voor Senzer wordt uitgegaan van de nader voorlopige budgetten van de gemeenten binnen Senzer voor 2017, zoals gepubliceerd op 18 april 2017, en de ontwikkeling van het macrobudget zoals opgenomen in de begroting van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid 2017. Op basis van deze uitgangspunten gaat het Buig-budget zich naar verwachting als volgt ontwikkelen in de periode 2017-2021.

De stijging van het Buigbudget in 2018 e.v. wordt onder andere veroorzaakt doordat vanaf 2018 ook de kosten voor levensonderhoud van statushouders (vergunninghouders) is opgenomen in het landelijk macrobudget.

x 1.000.000

Prognose macrobudget 2017 - 2021	aanname	aanname	aanname	aanname	aanname
	2017	2018	2019	2020	2021
*landelijk macrobudget PW	5.667,4	6.111,0	6.246,0	6.328,0	6.390,0

* Macrobudget PW, inclusief loaw, loaz, Bbz 2004 en vóór uitname IAU, MAU en vangnetregeling

Het Rijk is in 2017 bij de verdeling van de 'Nader Voorlopige Rijksbijdrage' uitgegaan van een gemiddelde jaaruitkering van € 14.028.

Als we de toename van het verwachte macrobudget voor 2017-2021 in bovenstaande tabel doorrekenen naar de gemeenten binnen Senzer, laat onderstaande tabel het verwachte Buig-budget voor Senzer zien in genoemde jaren (bron: Divosa op basis van miljoenennota 2017).

x 1.000.000

Prognose BUIG-budget SENZER	aanname	aanname	aanname	aanname	aanname
	2017	2018	2019	2020	2021
BUIG-budget	67,83	70,86	72,43	73,38	74,10

* Buig-budget Senzer, inclusief loaw, loaz, Bbz 2004

Onderstaande tabel laat, per gemeente, het verwachte budget zien voor 2017-2021.

x 1.000.000

Prognose BUIG-budget GEMEENTEN	aanname	aanname	aanname	aanname	aanname
	2017	2018	2019	2020	2021
Asten	2,64	2,75	2,81	2,85	2,88
Deurne	5,80	6,06	6,19	6,27	6,33
Geldrop-Mierlo	9,83	10,27	10,50	10,63	10,74
Gemert-Bakel	4,98	5,19	5,31	5,38	5,43
Helmond	38,81	40,58	41,47	42,02	42,43
Laarbeek	2,84	2,96	3,03	3,07	3,10
Someren	2,93	3,05	3,11	3,16	3,19
Totaal (budget Senzer)	67,83	70,86	72,43	73,38	74,10

* Buig-budget, inclusief loaw, loaz, Bbz 2004

In bovenstaande prognose is rekening gehouden met de terugbetaling van de inter-temporele tegemoetkoming statushouders 2016.

Verwachte uitgaven BUIG 2017

Prognose uitgaven BUIG 2017, op basis van de 'nader voorlopige rijksbijdrage 2017' en de ontwikkeling van het bijstandsvolume in 2017 (zie tabel 'Prognose ontwikkeling bijstandsvolume'):

Uitgaven BUIG 2017	Nader voorlopige rijksbijdrage	Prognose uitgaven BUIG 2017	Verwacht saldo 31 december 2017	resultaat 2017	Verwacht recht VU *
Senzer (totaal gemeente)	€ 67.827.709	€ 70.189.758	€ -2.362.049	-3,5%	n.v.t.

VU: Vangnetuitkering

VNG Jaarcongres juni 2017:

In 2016 konden 6 op de 10 gemeenten aanspraak maken op de vangnetregeling om grote tekorten bij gemeenten te compenseren. In 2016 vertoonde het macrobudget een tekort van 270 miljoen euro, waardoor 90 procent van de gemeenten tekort kwamen op hun budget voor de bijstand. Gemeenten eisen nu van het huidige kabinet reparatie van financiële tekorten op de uitvoering van bijstand en een transformatiefonds voor het sociaal domein voor de komende vier jaar. De inschattingen van het huidige kabinet over de uitgaven aan bijstandsuitkeringen waren veel te rooskleurig, waardoor gemeenten nu op de financiële blaren moeten zitten.

Reactie ministerie SZW:

Voor dit jaar zal het macrobudget voor de uitvoering van de bijstand nog worden aangepast.

Uitgaven BUIG 2017	Nader voorlopige rijksbijdrage	Prognose uitgaven BUIG 2017	Verwacht saldo 31 december 2017	resultaat 2017	Verwacht recht VU *
Asten	€ 2.639.412	€ 3.068.589	-€ 429.177	-16,3%	ja
Deurne	€ 5.800.240	€ 6.093.784	-€ 293.544	-5,1%	ja
Geldrop-Mierlo	€ 9.834.960	€ 10.545.495	-€ 710.535	-7,2%	ja
Gemert-Bakel	€ 4.977.323	€ 5.649.969	-€ 672.646	-13,5%	ja
Helmond	€ 38.808.959	€ 38.559.716	€ 249.243	0,6%	nee
Laarbeek	€ 2.841.333	€ 3.180.486	-€ 339.153	-11,9%	ja
Someren	€ 2.925.482	€ 3.091.718	-€ 166.236	-5,7%	ja
Totaal (budget Senzer)	€ 67.827.709	€ 70.189.758	-€ 2.362.049	-3,5%	n.v.t.

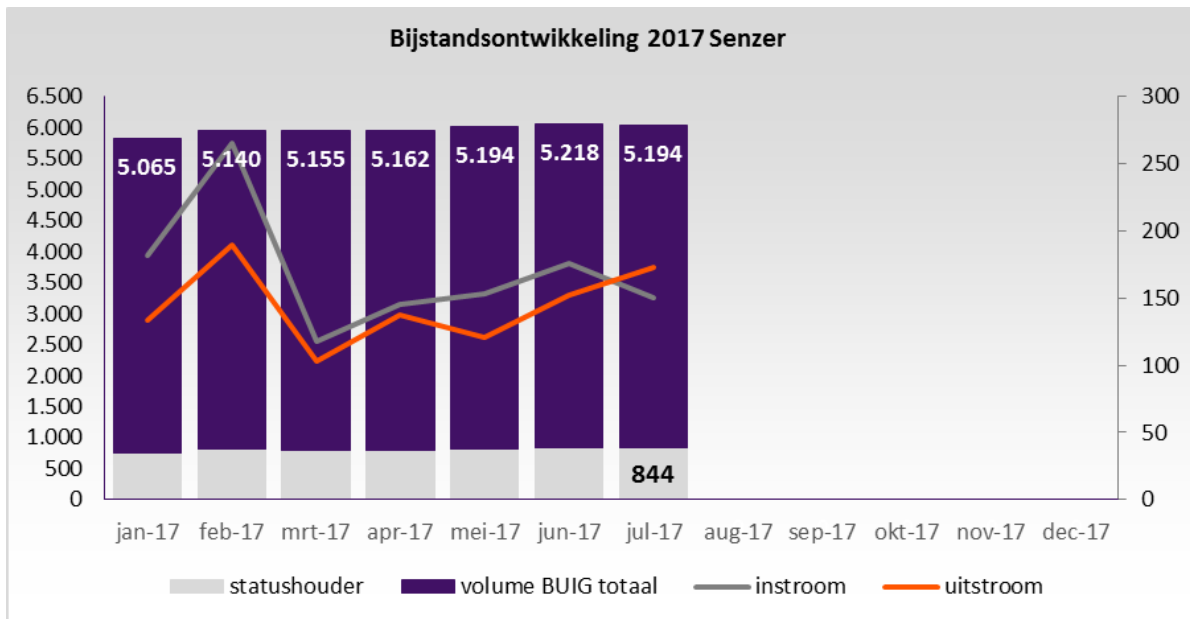
VU: Vangnetuitkering

4. Bestands-analyse

Om helder te krijgen op welke onderdelen Senzer acties kan en moet ondernemen om de uitgaven van het Buigbudget te reduceren is een analyse opgesteld. De gebruikte gegevens zijn deels gebaseerd op gegevens van het CBS, UVW en de DIVOSA Benchmark.

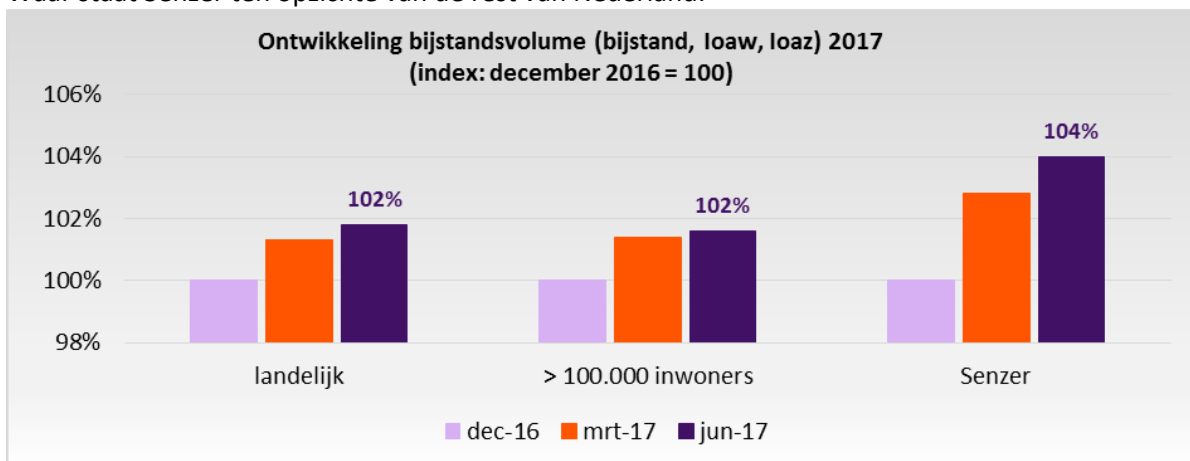
Landelijk is het aantal bijstandsgerechtigden tot de AOW-leeftijd in het eerste kwartaal van 2017 gestegen tot 474 duizend. Dit zijn er 15 duizend meer dan een jaar eerder (3,2%).

Onderstaande tabel laat voor Senzer zien dat in 2017 het bijstandsvolume ligt tussen de 5.100 en 5.200 uitkeringen.

Bron: Senzer (SSD)

Waar staat Senzer ten opzichte van de rest van Nederland.

Bron: Divosa benchmark

Bovenstaande stijging van het bijstandsuitkeringen is mede het gevolg van beleidskeuzes van het rijk.

- Invoering van de Participatiewet.
- Opschorting van de pensioengerechtigde leeftijd.
- Kortere WW-periode.
- Instroom statushouders
- Inzet loonkostensubsidie

Invoering participatiewet

Door de invoering in 2015 van de Participatiewet kunnen gedeeltelijk arbeidsgehandicapten geen aanspraak meer kunnen maken op Wajong of WSW. Deze groep heeft intensieve begeleiding nodig bij het vinden en behouden van werk.

Gevolgen opschorting van de pensioengerechtigde leeftijd voor de uitgaven BUIG

Onderstaande tabel laat in het betreffende jaar het aantal personen zien van 65 jaar of ouder die, doordat de pensioenleeftijd naar achteren geschoven wordt, pas op latere leeftijd recht heeft op AOW.

Bereiken pensioenleeftijd	2017	2018	2019	2020	2021
Senzer	98	108	106	103	110

Financieel betekent dit in 2017 voor Senzer, op basis van de uitgaven tot en met juli 2017 en een gemiddelde jaaruitkering van € 13.121, extra uitgaven ten laste van het BUIG-budget ter hoogte van € 1,3 miljoen.

Omdat deze personen niet allemaal het hele jaar een uitkering zullen ontvangen, gaan we hierbij uit van € 650.000 (50% van de extra uitgaven). Voor de komende jaren zal dit aantal nagenoeg hetzelfde blijven.

Daarnaast is op 01-01-2015 ook de partnertoeslag voor de jongere partner vervallen. Dit betekent dat de Pw/loaw/loaz uitkering voor een gehuwde na deze datum niet meer in alle gevallen beëindigd wordt. In het geval dat de AOW-gerechtigde, naast de AOW ook nog een aanvullend pensioen ontvangt en daarmee boven de uitkeringsnorm uitkomt, kan de Pw/loaw/loaz uitkering worden beëindigd.

In alle andere gevallen zal de AOW worden gekort op de uitkering en blijft deze uitkering actief totdat de andere partner de pensioengerechtigde leeftijd bereikt of werk aanvaard waarbij het totale inkomen uit werk en AOW boven de bijstandsnorm voor gehuwden uitkomt.

Bereiken pensioenleeftijd	2017	2018	2019	2020	2021
Asten	2	2	4	4	2
Deurne	11	12	9	6	10
Geldrop-Mierlo	13	11	14	10	22
Gemert-Bakel	6	12	9	11	15
Helmond	54	52	63	63	52
Laarbeek	5	12	2	5	5
Someren	7	7	5	4	4

65-plusser blijven, door de opschorting van de pensioengerechtigde leeftijd, langer in de bijstand en komen daardoor langer ten laste van de Buigbudget.

Duur WW-uitkering

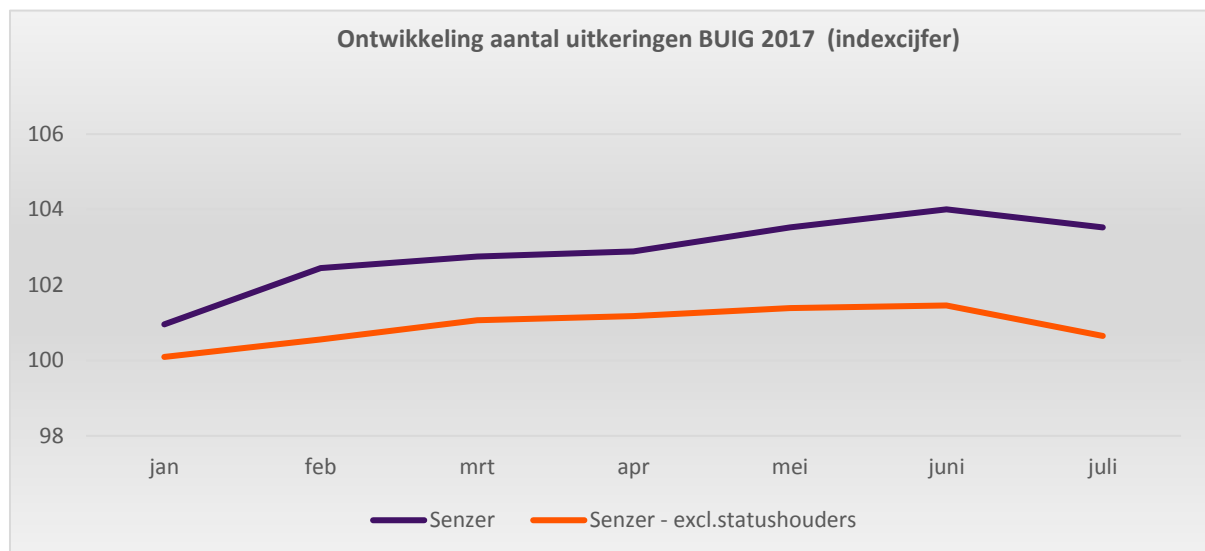
Verder zien we uit publicaties van het UWV dat veelal ouderen binnen de WW steeds moeilijker aan een baan kunnen komen en na hun “kortere” WW-periode, na het bereiken van hun max termijn WW, een beroep kunnen doen op de bijstand. Deze werkzoekenden zijn, doordat zij al 3 jaar geen werkervaring meer hebben, vaak minder gemotiveerd.

Invloed statushouders op uitgaven BUIG

Cijfers van het Centraal Bureau Statistiek (CBS) laten zien dat er landelijk meer personen met een Nederlandse of westerse achtergrond de bijstand uit- dan instromen. De arbeidsmarkt trekt al wat langer aan. Doorgaans reageert de bijstand met vertraging op de arbeidsmarkt. Landelijk is het aantal bijstandsontvangers met een *niet-westerse migratieachtergrond* tussen maart 2016 en maart 2017 met ruim 19 duizend toegenomen.

Voor een aanzienlijk deel gaat het om mensen die asiel hebben aangevraagd in Nederland en een verblijfsvergunning hebben. De grootste groep zijn Syriërs en Eritreeërs.

Onderstaande grafiek laat de bijstandsontwikkeling 2017 zien van Senzer, zowel met- als zonder statushouders.

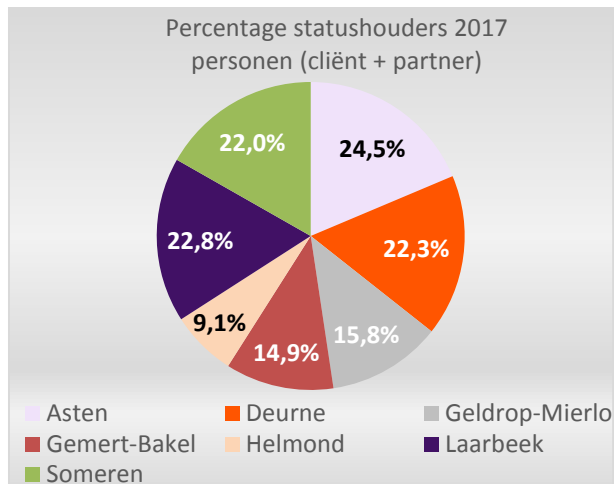

Bron: Senzer (SSD) index december 2016 = 100%

Het gemiddeld aantal statushouders binnen Senzer komt in 2017 t/m juli uit op 800. Bij een gelijkblijvend aantal voor 2017 zullen de lasten voor het BUIG-budget, bij een gemiddelde jaaruitkering van € 13.121, (juli 2017) voor Senzer uitkomen op € 10,5 miljoen.

Het mogelijk tekort in 2017 is daarmee grotendeels te wijten aan de instroom van statushouders waarvoor de gemeenten tot 2018 niet gecompenseerd werden in de BUIG-middelen.

Vanaf 2018 worden de kosten van levensonderhoud van statushouders opgenomen in het macro-budget. Onderstaand overzicht geeft per gemeente een beeld van het percentage statushouders in de bijstand.

Verhouding Niet-westerse migratieachtergrond t.o.v. het totale bijstandsvolume per gemeente:

Asten	1 op 4
Deurne	1 op 4
Geldrop-Mierlo	1 op 6
Gemert-Bakel	1 op 7
Helmond	1 op 11
Laarbeek	1 op 4
Someren	1 op 5

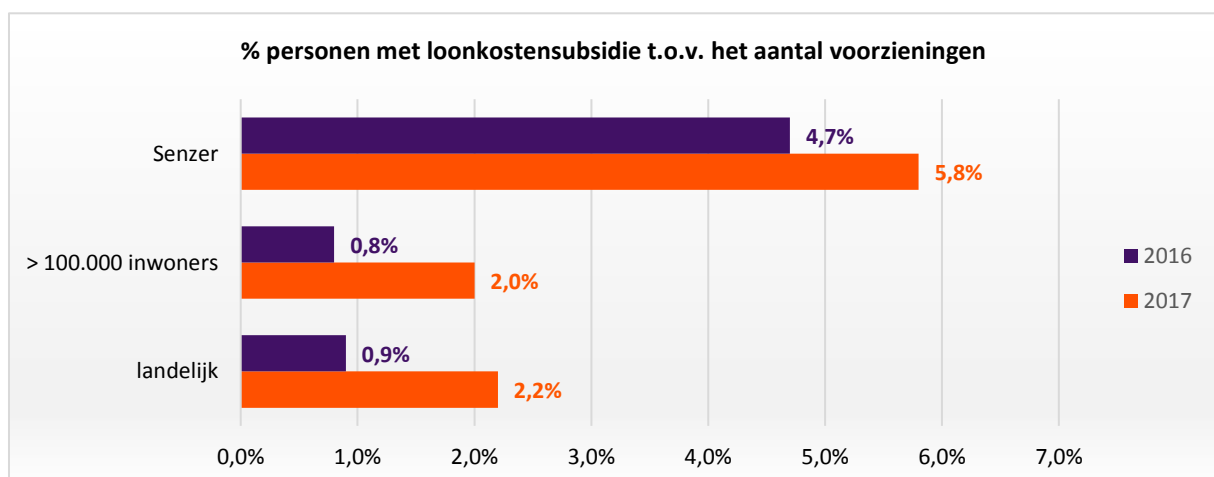
Invloed van inzet loonkostensubsidie op uitgaven BUIG

Met de komst van de Participatiewet hebben de gemeenten de mogelijkheid gekregen om het instrument loonkostensubsidie structureel in te zetten voor mensen die op eigen kracht niet in staat zijn om het Wettelijk Minimumloon (WML) te verdienen.

Het gaat om mensen voor wie de gemeente verantwoordelijk is om hen te ondersteunen bij het vinden van werk. Dat kan dus gaan om mensen die bijstand ontvangen, mensen die een IOAW- of IOAZ uitkering ontvangen, mensen die met behulp van een andere voorziening van de gemeente al aan het werk zijn, maar ook om zogenaamde niet-uitkeringsgerechtigden: mensen zonder uitkering.

Senzer is actief bij de uitvoering van participatiewet waarmee het rijk beoogd meer mensen (met een arbeidsbeperking) in laten stromen op de arbeidsmarkt. De inzet van loonkostensubsidie komt ten lasten van de BUIG-budget.

Op basis van de werkelijke uitgaven t/m de maand juli 2017 (€ 755.069) komt dat voor dit jaar neer op € 107.867 per maand. Uitgaande van een gelijkblijvend aantal personen die loonkostensubsidie ontvangen, betekent dit dat de lasten voor de loonkostensubsidie op de BUIG-middelen (Senzerbreed) voor 2017 uitkomen op € 1.294.404 totaal.

Bron: Divosa benchmark met peilmaand juni 2017

Prognose bijstandsontwikkeling 2017-2021

Onderstaande tabel laat een prognose zien van de bijstandsontwikkeling Senzer in de komende jaren zoals opgenomen in het Ondernemingsplan Senzer 2018. De toename van het gemiddeld aantal uitkeringsdossiers in de eerste jaren is het gevolg van de nog steeds oplopende bijstands aanvragen. Deze landelijke trend geeft het CPB aan in hun publicaties en worden door de realisatiecijfers van het CBS bevestigd.

Prognose ontwikkeling bijstandsvolume SENZER	aanname 2017	aanname 2018	aanname 2019	aanname 2020	aanname 2021
Bijstandsvolume op 31-12	5.117	5.169	5.117	4.963	4.864

Bron: Ondernemingsplan Senzer 2018

Senzer gaat er vanuit met de ingezette acties een grotere uitstroom te realiseren waardoor het bijstandsvolume vanaf 2019 zal dalen. Dit zal tevens een positief resultaat laten zien in het terugdringen van het tekort op de BUIG-middelen.

Onderstaande tabel laat de prognose per individuele gemeente zien.

Prognose ontwikkeling bijstandsvolume * GEMEENTEN	aanname 2017	aanname 2018	aanname 2019	aanname 2020	aanname 2021
Asten	212	214	212	206	202
Deurne	442	446	442	428	420
Geldrop-Mierlo	776	784	776	753	738
Gemert-Bakel	402	406	402	390	382
Helmond	2.825	2.854	2.825	2.740	2.686
Laarbeek	236	238	236	229	224
Someren	224	227	224	218	213
Totaal Senzer	5.117	5.169	5.117	4.963	4.864

Verwachte eindstand op 31-12

5. Ingezette maatregelen ter reductie uitgaven BUIG

In 2017 verricht Senzer diverse extra inspanningen om het aantal bijstandsgerechtigden - en daarmee de uitkeringslasten – te beperken. Het gaat om maatregelen die zowel de instroom beperken als de uitstroom vergroten. De insteek is hierbij altijd dat we maatwerk leveren: Senzer kiest die ondersteuning die aansluit bij de specifieke situatie van de uitkeringsgerechtigde. Dit levert een grote diversiteit aan producten/diensten op. Daarnaast zijn er een aantal projecten opgezet die we met behulp van samenwerkingspartners uitvoeren. In dit hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op de belangrijkste activiteiten.

Activiteiten specifiek gericht op het beperken van de instroom

Beoogd resultaat van de acties beperken instroom:

- Instroom voorkomen;
- Wanneer recht op uitkering bestaat de werkzoekende, indien bemiddelbaar, na de screening direct oppakken;

Einde Max WW in zicht

Beoogd resultaat van deze activiteit:

Bemiddelen naar werk nog voordat de einddatum van de WW is bereikt.

WW'ers die in de laatste fase van een WW-periode (6 maanden) zitten worden door het UWV en Senzer gezamenlijk opgepakt om instroom vanuit de WW naar de bijstand te beperken door, waar mogelijk, de WW'ers naar de arbeidsmarkt toe te leiden. Het project is gestart in januari 2016. Tot en met het tweede kwartaal 2017 bleven na screening van het totale bestand, 235 personen met een nog lopende WW-uitkering over die in aanmerking kwamen voor bemiddeling vanuit het onderhavige project. Van deze personen zijn uiteindelijk maar 29 personen in de Bijstand terecht gekomen. Het project wordt als een succes ervaren, maar desondanks vindt er per kwartaal een evaluatie plaats waardoor de onderlinge afstemming tussen de betrokken medewerkers van het UWV en Senzer optimaal blijft. Deze vorm van overleg heeft er inmiddels toe geleid dat in de aanpak onderscheid wordt gemaakt in doelgroep: doelgroep < 28 jaar, doelgroep 28 t/m 49 jaar, doelgroep > 49 jaar.

Gemeenschappelijke bemiddelingsteams

Beoogd resultaat van deze activiteit:

Kansrijke werkzoekenden snel en met behulp van Tempo Team bemiddelen naar de arbeidsmarkt. Senzer kent een formele samenwerking met Tempo Team. Als vast onderdeel van het screeningsproces wordt sinds de samenwerking, een digitaal systeem (de Arbeidsmarktpositie-scan) ingezet waaruit de arbeidsmarktpositie van de werkzoekenden duidelijk wordt. Werkzoekenden die in eerste instantie kansrijk worden geacht op de arbeidsmarkt komen in aanmerking voor deze aanpak. Tot en met het tweede kwartaal 2017 hebben er 277 gesprekken plaatsgevonden met werkzoekenden. Uit de gemaakte arbeidsmarktpositiescans blijkt 17 % direct bemiddelbaar. Dit heeft er toe geleid dat 47 personen middels deze aanpak met succes zijn bemiddeld naar betaalde arbeid. Degenen die nog niet bemiddeld zijn, zijn concreet in beeld bij werkgevers en worden intensief gevolgd.

Doordat Senzer nu ook gebruik maakt van het netwerk van Tempo Team kan Senzer tevens haar werkgeversnetwerk uitbreiden. Tevens blijkt dat andere vestigingen van Tempo Team hun vacatures inmiddels ook aanbieden.

Aanpak gericht op beperken instroom en verhogen uitstroom van jongeren

- Peelportaal

Beoogd resultaat van deze activiteit:

Het kunnen aanbieden van maatwerk onderwijs aan leerlingen van de regionale VSO-/Pro- en Entreeopleidingen in de omgeving van werkgevers. Waar mogelijk worden deze opleidingen afgesloten met specifieke branchecertificaten. Hierdoor wordt een sluitende aanpak van school naar werk voor deze doelgroep gerealiseerd. Deze opleidingen komen tot stand door optimale samenwerking tussen onderwijs, overheid en regionale ondernemers.

Het Peelportaal is een netwerkorganisatie waarin, dankzij een toegekende RIF-subsidieaanvraag (Regionaal Investeringsfonds), onderwijs, bedrijfsleven en overheid in de regio met gebruik van elkaars expertise in een publiek private samenwerking op innovatieve wijze vormgeven aan het onderwijs en de toeleiding naar arbeid van leerlingen in een kwetsbare positie.

Het Peelportaal is in het schooljaar 2016/2017 gestart met de opbouw van de Portaalorganisatie. Voor Senzer houdt dit in dat zij de schakel is tussen de deelnemende scholen (alle regionale scholen voor VSO-, Pro- en Entree-onderwijs) en het regionale, reguliere bedrijfsleven. Deze schakelfunctie richt zich zowel op het gebied van het vinden van passende leerwerkomgevingen als bij het te ontwikkelen curriculum dat gebaseerd gaat worden op de ook door Senzer gehanteerde zeven vakgebieden; V.A.L.(Value Added Logistics, waaronder assemblage/ verpakken), groen, horeca & detailhandel, facilitair, food, techniek en logistiek. Daarnaast heeft de toegekende RIF-subsidie het mogelijk gemaakt om een fulltime coördinator voor dit project aan te stellen.

- VSO/Pro/Entree schoolverlaters en Vroegtijdige schoolverlaters

Beoogd resultaat van deze activiteit:

Schoolverlaters van VSO-, Pro- en Entreeonderwijs en Vroegtijdige schoolverlaters die niet zelfstandig het WML kunnen verdienen, direct aansluitend aan hun schoolse periode naar werk begeleiden.

De Participatiewet biedt mogelijkheden aan leerlingen die van het VSO-Pro onderwijs komen, en aan niet-uitkeringsgerechtigden (de zogenaamde nuggers) die over arbeidsvermogen beschikken maar eveneens niet zelfstandig in staat zijn het wettelijk minimumloon te verdienen, om gebruik te maken van het instrument loonkostensubsidie. Voor deze nuggers zijn vanuit de Participatiewet echter op dit moment onvoldoende middelen beschikbaar om instrumenten zoals loonkostensubsidie (volledig) te financieren. Ook landelijk wordt dit erkend, doch de Staatssecretaris is vooralsnog niet voornemens de wet- en regelgeving daar op aan te passen. Senzer onderschrijft de gedachte dat het met name voor de doelgroep VSO/Pro/Entree schoolverlaters en Voortijdige schoolverlaters (Vsv-ers) van enorm groot belang is dat na hun schoolse periode de weg naar werk direct aansluit. Dit is de reden waarom voor deze doelgroep (die is in de meeste gevallen ook als Nuggers aangemerkt moeten worden) een uitzondering is gemaakt.

Om de plaatsing van VSO/Pro/Entree schoolverlaters en Vsv-ers mogelijk te maken hebben de gemeenten binnen de arbeidsmarktregio Helmond - De Peel in 2015 besloten om incidentele middelen beschikbaar te stellen ten behoeve van de eerste periode van 23 maanden. Drieëntwintig maanden is de maximale periode waaraan iemand een tijdelijk arbeidscontract mag worden geboden volgens de Wet Werk en Zekerheid (Wwz). De Loonkostensubsidie (LKS) die voor deze doelgroep aan de werkgevers wordt verstrekt (op basis van een gevalideerde loonwaardemeting) wordt uit deze incidentele middelen gefinancierd. Daarnaast heeft Senzer een coördinator aangesteld die als hoofdtaak heeft dat het proces van school naar werk aan te sturen. Deze coördinator is de intermediair tussen de regionale

VSO/Pro/Entree scholen en de participatiecoaches Werk van Senzer. Op deze manier wordt zoveel als mogelijk een sluitende aanpak voor deze schoolverlaters gerealiseerd.

Projecten gericht op vergroten uitstroom

Beoogd resultaat van vergroten uitstroom:

- Werkzoekenden (sneller) “arbeidsmarkt klaar maken”;
- Meer werkzoekenden aan het werk;
- Meer parttime - uitstroom dus minder uitgaven uit Buigbudget.

Werkgelegenheidsproject Senzer

Beoogd resultaat van deze activiteit:

Het (weer) arbeidsfit maken c.q. houden van werkzoekenden voor de arbeidsmarkt, zodat uitstroom naar een reguliere baan wordt bespoedigd. Daarnaast biedt het project de mogelijkheid om arbeidservaring en -ritme op te doen en de noodzakelijke tools te verkrijgen die noodzakelijk zijn voor het functioneren in een team, zodat werkgevers hen eerder accepteren als volwaardige arbeidskrachten.

Het project is per 1 mei 2017 gestart en heeft een tijdsduur van 12 maanden. Gedurende deze periode kunnen deelnemers in het project instromen. Binnen de projectafspraken is vastgelegd dat tijdens de projectperiode aan minimaal 50 fte (1 fte staat gelijk aan 40 arbeidsuren per week) werkgelegenheid wordt geboden. Daarnaast is afgesproken dat het maximale aantal uren dienstverband van de deelnemer gelijk is aan het aantal uren dat benodigd is om uitkeringsonafhankelijk te geraken.

Het project kent de volgende taakstelling, evaluatie en nazorg

- 40% van de deelnemers binnen een periode van zes maanden en 60% van de deelnemers binnen een periode van 12 maanden stroomt uit naar reguliere arbeid.
- Het project wordt continu zorgvuldig gevolgd in het kader van budgetbeheer.
- Na zes maanden vindt er een eerste evaluatie plaats waarbij in het bijzonder de eerste resultaten en het verloop van het project betrokken worden.
- De eindevaluatie vindt na 12 maanden plaats. Bij een positieve afronding wordt bezien of het project regulier wordt ingebed.

“Startbaan”

Beoogd resultaat van deze activiteit:

Binnen één jaar minimaal tien Helmondse dak- en thuislozen succesvol begeleiden in een traject naar werk.

In juli 2017 is het project “Startbaan” gestart. Het project is geslaagd als deze tien dak- en thuislozen voor minimaal 28 uur en voor de duur van minimaal een half jaar een arbeidsovereenkomst hebben én voor een groot gedeelte onafhankelijk van een uitkering zijn én zelfstandig wonen. Het project is een samenwerking tussen de gemeente Helmond (afdeling Sociaal Domein), de LEV Groep (Welzijn), Stichting SMO (dak- en thuislozenopvang) en Senzer. De partners hebben de intentie uitgesproken om het project voor langere duur te verlengen. Om dit te bereiken zijn regelmatige tussentijdse evaluaties afgesproken. Van dit project kunnen nog geen resultaten gemeld worden.

Herscreening

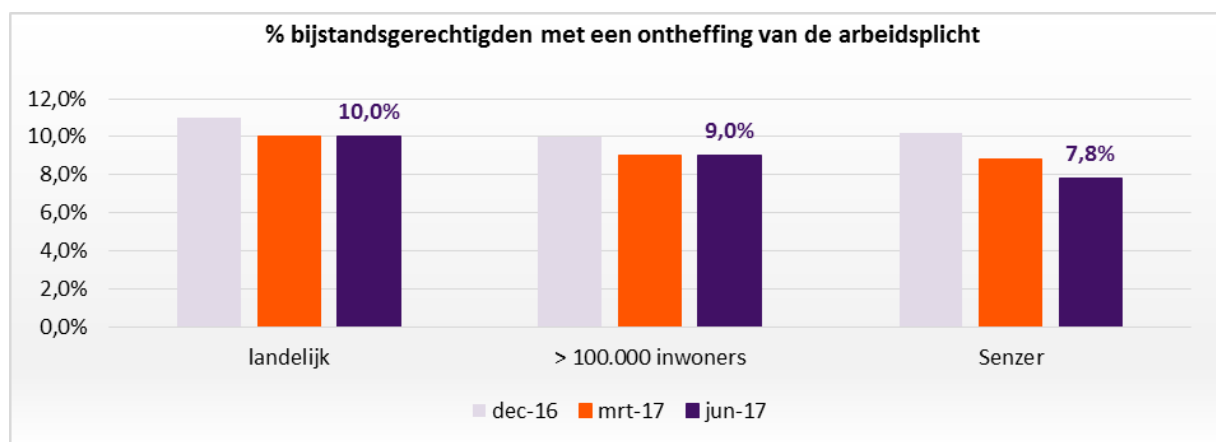
Beoogd resultaat van deze activiteit:

Binnen drie jaar wordt het bestand van personen die de afgelopen jaren binnen de arbeidsmarktregio Helmond de Peel zijn ingedeeld in de doelgroep Maatschappelijke Deelname opnieuw gescreend op (de mate waarin zij beschikken over) arbeidsvermogen (zoals geformuleerd in de Participatiewet). De herscreening van dit totale bestand (3.600) levert een potentieel op voor de arbeidsmarkt en zal een wezenlijke bijdrage leveren voor het vergroten van de uitstroom.

Binnen de Participatiewet betekent 'arbeidsvermogen' dat de betreffende medewerker een arbeidsprestatie kan leveren met een Loonkostensubsidie die varieert tussen 30% en 100% ten opzichte van een reguliere medewerker zonder verminderde arbeidsprestatie.

Uitgaande van deze criteria is Senzer de mening toegedaan dat een nader te bepalen aantal personen nu een bijstandsuitkering ontvangt, terwijl verondersteld mag worden dat zij beschikken over arbeidsvermogen.

Daarnaast levert deze screening ook een bestand op van personen die niet meer of nog niet over arbeidsvermogen beschikken.

Uit bovenstaande grafiek blijkt dat sinds de herscreening van start is gegaan het aantal ontheffingen van de arbeidsplicht in behoorlijke mate is afgenomen.

Banenafpraak publieke werkgevers

Beoogd resultaat van deze activiteit:

Het aantal beschikbare functies voor werkzoekenden in de publieke sector binnen de arbeidsmarktregio Helmond de Peel te vergroten. Landelijk zijn er afspraken gemaakt over te realiseren plaatsingen in het kader van de Banenafpraak. Deze afspraken zijn vervolgens herleid tot plaatsingsopdrachten per arbeidsmarktregio. De arbeidsmarktregio Helmond de Peel heeft tot 2017 ruim voldaan aan het volgens deze afspraak te realiseren plaatsingen in de private sector. Het aantal plaatsingen in de publieke sector blijft echter ruim achter. Teneinde hierin een kentering aan te brengen is op 11 juli 2017 een werkconferentie georganiseerd. In deze conferentie zijn concrete afspraken gemaakt om ook bij publieke werkgevers garantiebanen te realiseren. Hiertoe is Senzer reeds bij een paar gemeenten binnen de arbeidsmarktregio Helmond De Peel bezig met een (aanzet tot) onderzoek betreffende functiecreatie. Met de andere gemeenten vinden momenteel gesprekken plaats om hiermee te starten. Tevens hebben er inmiddels gesprekken plaatsgevonden met een aantal onderwijsinstellingen om binnen deze organisaties ook aan de slag te gaan met een onderzoek naar functiecreatie.

Overigens heeft de staatssecretaris inmiddels de quotumregeling voor de sector overheid geactiveerd, omdat de werkgevers in de overheidssector de doelstelling van 6.500 banen eind 2016 niet hebben gehaald.

Optimaliseren van de Werkgeversdienstverlening

Beoogd resultaat van deze activiteit:

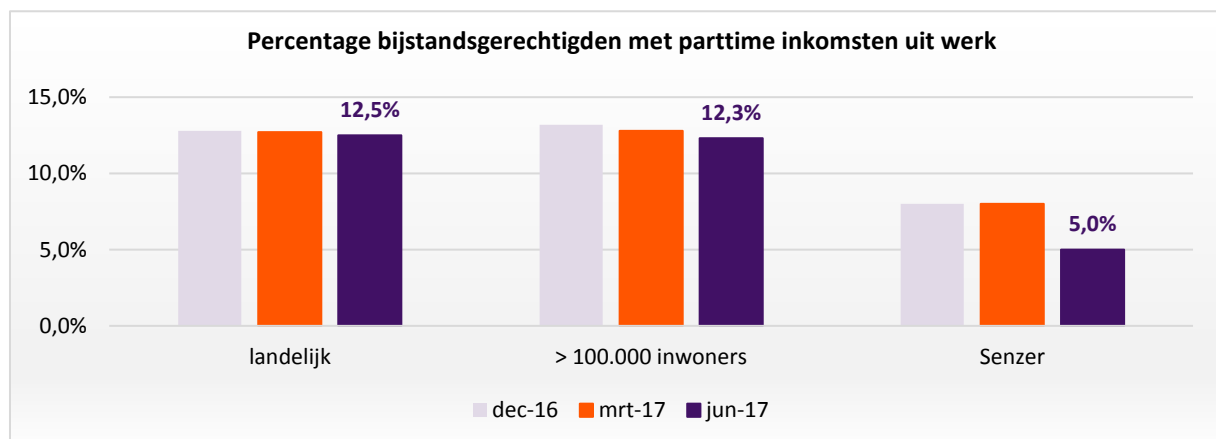
Optimale samenwerking tussen de participatiecoaches Werk en de accountmanagers van de afdeling Werkgeversdienstverlening in de benadering van werkgevers. Senzer heeft de interne samenwerking tussen de participatiecoaches Werk en de accountmanagers van de afdeling Werkgeversdienstverlening geïntensiveerd en geoptimaliseerd. De accountmanagers van de Werkgeversdienstverlening hebben voor de participatiecoaches Werk van Senzer een toelichting gegeven op het soort en de kenmerken van de bedrijven in de regio, met welke werkgevers zij (de accountmanagers) al een relatie hebben en hoe de participatiecoaches Werk zich het beste kunnen opstellen richting werkgevers. Andersom is besproken op welke wijze accountmanagers op verzoek van de participatiecoaches Werk relaties kunnen leggen met de werkgevers in het gebied waarmee participatiecoaches vanuit het verleden al relaties hebben opgebouwd.

Parttime werken

Beoogd resultaat van inzet van deze activiteit:

- meer werkzoekenden parttime aan het werk;
- meer kansen voor de werkzoekenden op fulltime baan;
- meer (parttime) uitstroom betekent minder uitgaven uit BUIG-budget.

Onderstaande grafiek laat zien dat Senzer met betrekking tot parttime werk, zowel landelijk als ten opzichte van gemeenten met meer dan 100.000 inwoners, nog een inhaalslag heeft te maken.

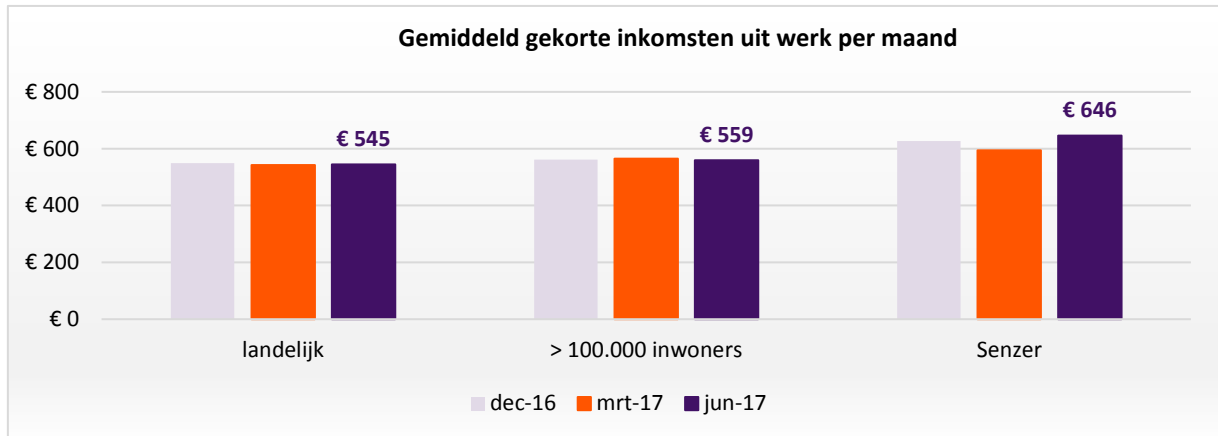
Bron: Divosa benchmark

Senzer zet, naast het realiseren van duurzame volledige uitstroom, momenteel vol in op het verlagen van de uitkeringen door het vergroten van aantal klanten dat parttime werkt. Hiervoor worden de volgende acties uitgevoerd:

- Het team accountmanagers benadert werkgevers specifiek met de mogelijkheid van (parttime) werk. De klantbegeleiders van Senzer onderzoeken in hun contacten met werkzoekenden die geen werk hebben en wel een uitkering ontvangen ook nadrukkelijk de mogelijkheden voor parttime werken.
- Het team Werk van Senzer voert gezamenlijk een actie uit dat tot heeft om iedere werkzoekende die reeds parttime werkzaamheden heeft en daarnaast nog een uitkering, volledig uit te laten stromen. Dit door de betreffende werkgevers te benaderen met het doel om de parttime werkzaamheden uit te breiden zodat de werkzoekende uitkeringsonafhankelijk wordt.
- Senzer heeft de betaaldatum voor de uitkering van werkzoekenden verschoven. Op deze manier worden belemmeringen zoals blokkering van de uitkering, terugvordering en achteraf verrekenen van de uitkering, enz. voor werkzoekenden/uitkeringsgerechtigden om parttime werk te aanvaarden weggenomen. Door deze verschuiving kunnen de inkomsten

direct verrekend worden. Daarnaast betekent deze actie een vermindering van de administratieve lastendruk voor zowel Senzer als de werkzoekenden omdat deze procedure vereenvoudigd is.

Onderstaande grafiek toont aan dat het gemiddeld te korten bedrag binnen Senzer € 85,- hoger ligt in vergelijking met landelijk en gemeenten groter dan 100.000 inwoners.

Bron: Divosa benchmark

Taal coaching

Beoogd resultaat van deze activiteit:

Het verkleinen/wegnemen van de taalbarrière waardoor de kans op een betaalde baan voor werkzoekenden die de Nederlandse taal niet machtig (genoeg) zijn toenemen. Senzer is gestart met het inzetten van taal coaching voor werkzoekenden, die onvoldoende de Nederlandse taal beheersen. Taal coaching is een project van Senzer en het ROC Ter AA. Taal coaching maakt deel uit van het individuele re-integratietraject. Wanneer hiermee de taalbarrière bij het vinden van werk wordt weggenomen, komen deze mensen sneller aan het werk.

Taal coaching bestaat uit het beroepsgericht aanleren van taalvaardigheden. De taalcoach biedt zowel praktijkgerichte groepstrainingen als individuele coaching.

Gebiedsgericht werken in relatie tot in- en uitstroom

Beoogd resultaat van deze activiteit:

Vergroten van de kans om maatwerk te leveren door werkzoekenden binnen hun eigen woonomgeving te benaderen/begeleiden. In 2017 heeft een verdere ontwikkeling plaats gevonden ten aanzien van het gebiedsgericht werken. Er zijn afspraken gemaakt met de afzonderlijke gemeenten over de wijze waarop lokale afstemming het beste gerealiseerd kan worden.

Door deze aanpak is voor veel personen met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt maatwerk mogelijk. Immers door het overgaan op wijkgericht werken:

- Kunnen personen in hun eigen omgeving worden geactiveerd en gere-integreerd zodat de dienstverlening op hun individuele behoeften kan worden afgestemd;
- Krijgen consulenten makkelijker de mogelijkheid om hun klantenbestand in kaart te brengen en relaties met (lokale) werkgevers op te bouwen. De versteviging van dit netwerk draagt bij aan het uitplaatsen van werkzoekenden
- Wordt aangesloten bij de werkwijze van veel samenwerkingspartners waardoor interdisciplinair overleg, wat vaak noodzakelijk is voor meervoudige probleemsituaties, vereenvoudigd wordt.

VAK (Voor Arbeid en Kansen)

Beoogd resultaat van deze activiteit:

Het realiseren van een cultuur waarin door het realiseren van vakmanschap de effectiviteit van professioneel gedrag evenredig toeneemt en de doelstelling om meer uitstroom te realiseren toeneemt.

Bovenstaande doelstelling heeft inmiddels in de volgende aanpak geresulteerd:

Voor het realiseren van professionalisering en vakmanschap investeert Senzer onder meer in een post-bacheloropleiding 'Voor Arbeid en Kansen' (VAK) voor haar medewerkers. VAK koppelt 'leren' aan 'toepassen' bij alle betrokken partijen:

- Werkgevers laten uitgaan van hun verantwoordelijkheid voor hun bedrijf of instelling en de maatschappij en niet slechts voorzien van standaardvacatures,
- De klantmanagers door te denken en te handelen in oplossingen en mogelijkheden in plaats van problemen en onmogelijkheden,
- De werkzoekenden/uitkeringsgerechtigde zich bewust laten zijn dat participeren leidt tot een beter leven.

In 2017 nemen 36 medewerkers deel aan de post-bacheloropleiding in twee groepen van 18 medewerkers. Om in 2018 verder te investeren en te komen tot een verdere uitrol van de professionalisering en vakmanschap is Senzer van mening dat een extra investering gedaan moet worden. Dit middels het in 2018 nogmaals twee groepen van 18 medewerkers (totaal 36 medewerkers) deze post bacheloropleiding te laten volgen.

Tevens loopt binnen Senzer een cultuurtraject dat er toe moet leiden dat de mindset van alle medewerkers erop gericht is om mensen maximaal te activeren en dat werken (geheel, parttime dan wel met loonkostensubsidie) onze belangrijkste opgave is. De uitkering is liefst een tijdelijk vangnet.

Re-integratie van Statushouders

Beoogd resultaat van deze activiteit:

Het vergroten van het aantal statushouders dat naar een (reguliere) baan op de arbeidsmarkt wordt begeleid.

Medio 2015 is de grote groei van het aantal statushouders op gang gekomen en deden zich tal van problemen voor in de (nood)opvang. Op verzoek van de portefeuillehouders Sociale Zaken (de Wethouders) heeft Senzer een Plan van Aanpak Statushouders geschreven. In januari 2017 is dit plan vastgesteld. In dit plan is enerzijds de wijze waarop de doelgroep naar werk wordt begeleid en een aanpak met betrekking tot gezondheidsvoorlichting, onderwijs, huisvesting, enzovoorts opgenomen. Anderzijds zijn in dit plan de uitgangspunten van het project Screening en Matching van Divosa verwerkt. De integratie met Divosa heeft veel waardevolle input opgeleverd vanuit andere regio's en met name bijgedragen aan de samenwerking met het COA. Naast het COA zijn er nog meer belangrijke stakeholders in de markt te weten de inburgeringsaanbieders en de vluchtelingenwerkers. Ook met deze partijen is de samenwerking en afstemming in de arbeidsmarktregio Helmond – De Peel in de afgelopen periode aanzienlijk verbeterd. Zeker door de invoering van gebiedsgericht werken in de dienstverlening voor statushouders zijn de banden met deze organisatie aanzienlijk versterkt. Er vindt veel informatiedeling plaats waardoor het mogelijk wordt om te werken met een gezamenlijk trajectplan voor de individuele statushouder.

Voor alle betrokkenen is het duidelijk dat taal een factor is in de integratie en arbeidstoeleiding. Conclusie is ook dat de taallessen in de inburgering te beperkt van omvang en diepgang zijn en bovendien geen 'werkvloertaal' bevatten. In de arbeidsmarktregio Helmond - De Peel zijn daarom uiteenlopende initiatieven genomen voor extra taal coaching, zoals in Deurne bij het

project 'Deurne Werkt', de taalgroep in Asten/Someren, de taal coaching bij de groepsactiviteiten voor statushouders binnen het Stadsleerbedrijf van Helmond, het project "Jeugd dat Werkt" in Gemert-Bakel en de taalcoaching binnen de interne werkstages van Senzer. Vanuit vluchtelingenwerk wordt ook nog extra inzet geboden met taalmaatjes, een taalcafé e.a. Senzer gaat dus nadrukkelijk statushouders zo snel mogelijk begeleiden naar werk waarbij de inburgering/taal geen drempel mag vormen maar door werk juist versneld en verstevigd wordt.

Ter bevordering van de bemiddeling en/of communicatie tussen een leidinggevende en de werknemer uit deze doelgroep Senzer heeft inmiddels twee praktijkondersteuners in dienst genomen. Het gaat hierbij om een Syrische en een Eritrese werkzoekende uit de doelgroep. Zij vervullen de rol van bemiddelaar en communicator.

Projecten gericht op werkgevers

Workdates

Beoogd resultaat van deze activiteit:

Het vergroten van de kansen voor werkgevers (aantrekken van nieuwe, gemotiveerde medewerkers) en werkzoekenden (het vinden van een breed aanbod aan passende functies)

Senzer organiseert in samenwerking met het UWV workdates op lokaal niveau. Werkgevers die op zoek zijn naar gemotiveerde medewerkers, ontmoeten mensen die op zoek zijn naar een nieuwe baan of stageplek. En dat op een laagdrempelige, persoonlijke, informele en resultaatgerichte manier.

Zowel voor werkgevers als werkzoekenden biedt een workdate meerwaarde boven het klassiek aanbieden van een vacature en het reageren met een sollicitatiebrief. Hier zien beide partijen meteen wat voor 'vlees ze in de kuip' hebben en is er de mogelijkheid om een persoonlijk gesprek te voeren. En dat leidt tot resultaat. In 2017 worden in alle gemeente workdates georganiseerd.

Uitbreiden leerlijnen

Beoogd resultaat van deze activiteit:

Het kunnen aanbieden van voldoende leerwerkplekken die op zich een afspiegeling vormen van de vraag vanuit de arbeidsmarkt.

Vanuit zijn werkgeversrol stelt Senzer leerwerkplekken ter beschikking. Deze leerwerkplekken maken een integraal onderdeel uit van het primair proces van Senzer. Een leerwerkplek wordt gedefinieerd als een interne- of externe werkplek waarbij het aanleren van vaardigheden in de vorm van een stage, werkstage of re-integratie centraal staat. Hierbij geldt dat dit een boven formatieve arbeidsplaats is voor werkzoekenden zonder dienstverband.

Een leerwerkplek is afgeleid van de vraag vanuit de markt en vormt de verbinding met de plaatsingsmogelijkheden van werkzoekenden. Vandaar dat leerwerkplekken gerelateerd zijn aan specifieke vakgebieden². Deze vakgebieden worden vastgesteld door het Management Team van Senzer. Tot 2017 kende Senzer vijf vakgebieden. Op basis van kenmerken uit de arbeidsmarktregio Helmond – De Peel heeft Senzer gemeend dit aantal met twee vakgebieden (Techniek en Logistiek) te moeten uitbreiden. Door deze uitbreiding beschikt Senzer vanaf 2017 over 285 leerwerkplekken.

² Een vakgebied is een terrein van beroepsmatig toegepaste kennis en vaardigheden waar mensen zich in kunnen specialiseren.